

V druhé polovině dubna 2003 byla dána do prodeje nová publikace Antonína Samka související s Bělovsi. Má název "**Ještě něco z běloveské historie**". V knize jsou popisovány nejstarší pohledy na hraniční přechod, bližší údaje o dopadu války v roce 1866 v Bělovsi, o činnosti Selské jízdy na Náchodsku, ještě něco ze starého života zdejších občanů a také o důsledcích světových katastrof na hlad a bídu v regionu ve světle moderních poznatků.

Část textu s fotografiemi z výše uvedené knihy vztahující se k „nové celnici“ v Náchodě – Bělovsi.

Budova nové, tehdy německé celnice (snímek až z roku 1945)

Budova nové české celnice (snímek až z roku 1945)

Do toho přišly strasti válečných událostí. V únoru 1945 v souvislosti s blížící se frontou začali Němci urychleně budovat na hranicích dřevěný železniční most a s tím nový násep, navazující na trať Náchod - Hronov. Na německé straně železnice existovala až do Slaného již od roku 1905.

Proud uprchlíků u tehdy německé celnice

Dne 5. května vypuklo povstání. Nově založené revoluční hlídky se snažily v prostoru obou celnic a dále do Náchoda procházející vojáky odzbrojovat. V řadě případů se to dařilo. S projíždějícími SS many však nebylo radno ani konverzovat, ti se odzbrojit nedali.

Shromážděné zabavené zbraně a munice

V odpoledních hodinách dne 9.5. proud uprchlíků ustal, ale čtyři tanky (samochoďná děla) z uzavírací kolony se nečekaně vrátily z Náchoda do Bělovse a v podvečer se rozpoutal boj s příjíždějícími ruskými dělostřelci. V první den míru zde ještě našla smrt řada sovětských vojáků, našich civilistů i německých SS manů.

Smutný výsledek boje u české celnice (foto 10.5.1945)